

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

LETO XXIII.—LETO XXIII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) MAY 14, 1940.

STEVILKA (NUMBER) 114

Kratke vesti

ŽIVLJENJA IN SVETA
KRALJICA RUSIJA
PRISTRANSKA
— Moskovo časopisno poročila z zafronte s popolno nepripravo ter ne dostavlja kot prej niti zaveznikom niti s vestem. Rusko ljudstvo kaže silno zanimanje za vojne, kajti pred uredniki, kjer so nalepljeni na zadnji buletini, se tare

ITALIJSKA MORNARICA
KRALJICA HOLANDSKE
— Angleška admirala priznanja, da so angleške ladje ob holandski obali. Edinec angleške mornarice so vštete bojne silnici, podmornice in odvalci min, sodelujejo ob obali s holandsko mornarico.

ITALIJSKA KRALJICA
KRALJICA NA ITALIJO
— Kraljica Viljemina je bila apelirala na italijanskega kralja Viktorja Emanuela, naj zastavi svoj vpliv v Nemci ne bodo pobijali v holandskih civilistov.

STRANCIJE V ITALIJI
ANGLEŽI
— Tukaj so se vršile v anti-angleške demonstracije, ki so se razvijale v sicer nato, ko je predsednik vodil aplavz v smeri admiral Domenico Peruggia, ki je izjavil, da se mora italijanski položaj v Sredozemlju.

ITALIJSKI KABINET
OSTAVKO
— Kabinet premijera Mussolinija je včeraj ostavil. Premier je izjavil, da je ostavko kabineta kralju, ki je poveril Tatarescuju nove vlade. Rečeno je, da kabinet sestavljen na politični bazi kakor je bil

ITALIJSKI ROPAL
— Tukaj je bil aretiran James Allen, ki je letalec iz Denverja, ki je ropal vreden 25 milijonov dolarjev. Na ropalnih jih je ropal ali ciporčilo ni navedeno.

ITALIJSKI PRIDIGAJO
— "Dragi poslušalci," v soboto neki glas na radiu, kateri govor je bil poslušan na Belgije, vam hoče prihraniti vso. Vse, kar zahtevate, je, da nam dovolite, da vam damo vašo deželo. Belgija upirata nemški oboroženi. Zato sprejmite z vami nemške brate, ki vam pomagajo pri reševanju kapitalizmu in plutokraciji. Tako sporočilo "belgijskega" je bilo oddaja v francoskih in francoskih.

ITALIJSKI UČITELJA
— Ruth Barnett je 45 let stara učiteljica, ki je ubil v bolnišnici. Njena žena ji je prizadejala, da se vrne domov. Spencer, 37 let stari šolski učitelj, ki je ubil v ponedeljek osebo, nato pa še napolnjen. Spencer je izjavil, da je ubil bolnišničarja, ki je ubil člana šolskega odbora, da "reši svojo reputacijo".

Silni boji v Belgiji, kjer so vrgli Nemci v boj več divizij in 2,000 tankov

Holandska kraljica je pobegnila v London, kjer bo začasni sedež holandske vlade. — Nemci obstreljevali ladjo, na kateri se je kraljica vozila.

BRUSELJ, 14. maja. — Poročilo se, da so Nemci presekali železniško progo, ki vodi iz Liege v Bruselj. V napadih na utrdbi kraja Liege, so se Nemci posluževali metalcev plamenov, ki mečejo plamene 270 čevljev daleč.

PARIZ, 13. maja. — Zavezniške motorizirane kolone so napadle masivne nemške vrste, toda so se morale umakniti na celi črti, razen pri Liege, v Belgiji, kjer so podvzeli Francozje protinapade s tanki.

Francosko vojno ministrstvo naznanja, da dočim se Francozi, Angleži, Nizozemci in Belgijci počasi umikajo v očiščeno strahnega nemškega napadanja, v katerem Nemci ne hranijo svojih ljudi, in v očiščeno silnega bombardiranja od strani nemške zračne sile, je bil zavezniški umik v soglasju s strateškim načrtom.

2,000 tankov v boju
Najsilnejši boji se vrše v belgijskem Ardenes gorovju, severno od Francije, v katere boje so vrgli Nemci več divizij pehote in 1,500 do 2,000 tankov.

Predsednik Roosevelt bo zahteval 500 milijonov za oborožitev Zedinjenih držav

Vladni krogi smatrajo, da je treba v prvi vrsti poskrbeti za ojačenje obrambe Zedinjenih držav. — Važni razvoji v Washingtonu.

WASHINGTON, 13. maja. — Predsednik Roosevelt želi pospešiti oborožitev Zedinjenih držav ter bo zahteval od kongresa nadaljno vsoto za oborožitev in obrambo. Sodi se, da bo predsednik zahteval v to svrhu \$500,000,000.

Dalje je zaznamovati v Washingtonu četvero nadaljnjih važnih razvojov:
Neki reprezentant zaveznikov je naznanil, da sta Anglija in Francija kupili v zadnjih štirih tednih za \$350,000 ameriških letal in letalskih motorjev.
Vprašanje, ali naj Zedinjene države dovolijo kredite zavezni-

PAPEŽ PIJ SIMPATIZIRA Z NAPADENIMI DRŽAVAMI

VATIKAN, 13. maja. — V vatikanu se je danes uradno naznanilo, da je poslal papež Pij svoje brzojavke belgijskemu kralju Leopoldu, holandski kraljici Viljemini in veliki kneginji Luksemburga Šarloti, katerim je sporočil, da je njihova stvar pravična stvar. Papež jim je sporočil, da bo molil zanje in za ljudstvo njihovih držav.
Danes zjutraj je papež naj-

VIKTOR MEDVEŠEK, — SPECIALIST AERONAVTSKE OBOROŽITVE

Armadni zračni zbor Zedinjenih držav naznanja, da je bil seržant Viktor Medvešek izbran za vstop v Air Corps Technical šolo na Scott Fieldu, Ill., kjer bo vzel kurz v oklopi konstrukciji letal. Ob tej priliki bodi povedano, da je seržant Viktor Medvešek sin Mr. Ludvika Medveška, tajnika Tiskovne družbe Enakopravnost, in brat Mr. Milana Medveška, znanega kulturnega in književnega delavca.

Igra "Zadrega nad zadrego" v Slov. del. domu na Waterloo Rd. v torek 21. maja.

NACIJSKA ARMADA SE VALI V FRANCIJO

PARIZ, 14. maja. — Danes se vrši velika bitka ob reki Meusi v Franciji in Belgiji. Nemci so vrgli v to bitko vso silo svojih tankov, letal, infanterije in artiljerije. Bitka se vrši pri Sedanu, Francija, 125 mil severovzhodno od Pariza, severno od Verduna, ki se je proslavil v svetovni vojni.

V Berlinu priznavajo, da je uspeh vse bliskovite metode te bitke na kocki. Bojišče je pokrito s tisoči mrtvecev in ranjenecem in Francozje naznanjajo, da so izgube Nemcev strašne.

Bitka ob Meusi se je pričela sredi. Francosko vojaško poveljstvo naznanja, da so Francozje ustavili divjaški nemški napad.

BERLIN, 14. maja. Nemško vrhovno poveljstvo naznanja, da so se nemške čete pretolke skozi "utrdbo Holandske" do Rotterdamu.

RIM, 14. maja. — Po rimskih ulicah marsira danes tisoče italijanskih dijakov in šolskih otrok, ki kriče: "Dol z demokracijami! Dol z Anglijo! Dol s Francijo!" Demonstrantje so odšli nato pred nemško poslanstvo, kjer so kričali "Živel Hitler! Živela rimsko-berlinska os!"

Emma Goldman, znana radikalka, umrla v Kanadi

Ob svoji smrti je bila stara skoro 72 let. — Pokojna je bila rojena v Rusiji kot hči židovskih roditeljev.

TORONTO, 14. maja. — Emma Goldman, mednarodno znana anarhistinja, je umrla danes tukaj na svojem domu po več mesečni bolezni.

Emma Goldman, ki bi bila meseca junija stara 72 let, je bila zadeta po mrtvoudu in se je nahajala nekaj časa v bolnišnici.

Goldmanova je bila poznana na obeh straneh oceana kot "rdeča Emma", ker je neprestano pridigala in propagirala socialno revolucijo.

Decembra leta 1919 je bila deportirana v Rusijo, kjer je bila rojena. Toda tam se je kmalu sprla s komunističnimi voditelji, boljše izveze je ožigosala kot tiranski ter odšla iz dežele, naker je pričela potovati po Evropi, pri tem pa je vedno gledala s hrepenečimi očmi proti Ameriki.

Emma Goldman je bila rojena v Kovnu, Rusija, dne 27. junija 1869, in sicer kot hčerka židovske rodbine, s katero je prišla kot petnajstletno dekle v Ameriko. V New Yorku je pričela delati v neki tovarni, nato se je pridružila neki radikalni skupini, naker se je pričela udeleževati v štrajkih. Poročila se ni nikoli, ker je verovala v svobodno ljubezen ter je živela več let z znanim Aleksandrom Berkmanom.

Čas pogreba
Pogreb pokojnega Aleksandra Jakšiča se bo vršil v četrtek zjutraj iz A. Grdina in sinovi pogrebnega zavoda na 1053 East 62nd St. ter ob 9. uri v cerkvi sv. Vida.

Civilizaciji grozi mednarodna anarhija, pravi tajnik Hull

WASHINGTON, 13. maja. — Državni tajnik Hull je imel nocoj važen govor po radiu, v katerem je pozival ljudstvo Zedinjenih držav, naj se zave nove nevarnosti "anarhije, ki karakterizira določno temnega veka."

"Danes mora biti na straži vsak narod in vsak posameznik," je rekel državni tajnik Hull. "Zelo obžalujemo senco kulturne zatemanitve, ki je padla na toliko dežel v drugih delih sveta. Mi se moramo smatrati srečne, da smo še vedno svobodni in da naša znanost še ni poteptana. In na nas je ležeče, da tudi ostane svobodna, — v naše lastno dobro in v dobro vsega človeštva."

Tajnik Hull je dejal, da nam ne bo nič koristilo, če bomo zatisnili oči pred dogodki in se tolažili, da "bo že kako in bo že minilo. — Še nikoli ni bilo tako velike potrebe, da se strne vse javno mnenje za vlado, kakor je sedaj, da bo mogla vlada z vso težo stremeti po tem, da se zopet uveljavijo moralni nauki na svetu," je rekel Hull.

Italija mirna v očigled zadnjih zločinov Nemčije

RIM, 13. maja. — Italija, ki je vezana z Belgijo po vezeh kraljevske krvi, ker je priljubljena žena italijanskega prestolonaslednika Umberta sestra belgijskega kralja Leopolda, je ostala danes mirna v svojem nevojskujočem se položaju.

Ameriški poslanik ni pozval v Italiji živčih Amerikancev, naj odidejo iz dežele, ker je znanost, da ni še neposredne nevarnosti, da bi se Italija vrgla v vojno.

Vatikansko glasilo označuje nemško invazijo nizozemskih dežel kot "grozno". Kralj Viktor Emanuel se je pravkar vrnil v Rim s kolonialne razstave v Neaplju, ko je prispela vest, da so Nemci vdrlji v deželo njegove sname, priljubljene princese Marie Jose, prestolonaslednikove žene.

Doslej je še neznano, kaj misli in pravi Mussolini k temu najnovejšemu zločinu svojega partnerja Hitlerja.

TAJNO OROŽJE NEMŠKE ARMADE

NEW YORK, 13. maja. — Nemška armada ima baje stroje s smrtnimi žarki, kateri stroji so tako majhni, da jih vojaki lahko nosijo na svojih hrbtih. Žarki iz teh strojev uničijo baje v okolišču tisoč čevljev vsako živo stvar. Tako poroča rimski radio v angleškem jeziku.

Dasi se za gotovo še ne ve, kaj je s temi žarki, pa je najbrže res, da je to čisto navaden bluf, s katerim hočejo Nemci in Italijani terorizirati zavezniško vojaštvo, da bi slednje obupalo in reklo: "Kaj pomaga vsa borba in vse junaštvo, proti takim strojem smrti!" in da bi vrglo puško v koruzo.

Kultura
V A J A
Nocoj ob 8. uri zvečer se vrši vaja za igro "Razvalina življenja" na odru Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

JUGOSLAVIJA JE MNENJA, DA BO PRIŠLA ZDAJ ONA NA VRSTO

Jugoslavija je koncentrirala 700,000 mož na mejah Nemčije, Italije in Madžarske.

TRENJE MED VATIKANOM IN FAŠISTI

BEOGRAD, 13. maja. — Avtoritativni vladni krogi so danes izjavili, da so podvzeli vse varnostne odredbe za slučaj, če vstopi Italija v vojno. Vrhovno poveljstvo jugoslovanske armade naznanja, da je 700,000 mož v vojni pripravljenosti.

Ti krogi trdijo, da antiangleške demonstracije v Italiji potrjujejo bojazen jugoslovanske vlade, da bo Italija vstopila ob strani Nemčije v vojno. V tem slučaju bosta Jugoslavija in Grčija v neposredni nevarnosti italijanske invazije.

Jugoslovanski vladni krogi se nič več ne delajo, kakor da jih ne skrbi stališče Italije, ki bazira na trditvah fašistov, češ, da nima Italija nobenih zahtev po jugoslovanskem ozemlju.

Iz verodostojnih in odgovornih virov se poroča: Najmočnejše koncentracije jugoslovanskih čet so na severu ob italijansko-nemški meji, toda tudi obrambe jadranske obale vse doli do Albanije se ni prezrelo.
Nadaljne jugoslovanske divi-

CHURCHILL UDARIL S KOROBACEM PO TROJANSKEM KONJU

Silen pogon angleških oblasti na sabotaznike in člane Pete kolone.

VOJAŠTVO IŠČE PO VSEJ ANGLIJI NOTRANJE SOVRAZNIKE

LONDON, 13. maja. — Po bi se spustili s padali na zemljo. **Ustavljanje avtomobilov**
Na državnih cestah oborožene patrulje ustavljajo avtomobiliste ter zahtevajo od njih legitimacije. Te patrulje ustavljajo avtomobiliste ter zahtevajo od njih legitimacije, ker so morda med vojaki sovražniki, ki so oblečeni v uniformo angleškega vojaštva.

Vsem odraslim inozemcem, tudi Amerikancem, starih 16 do 60 let je prepovedano stopiti na ceste in ulice med osmo zvečer in šesto zjutraj.

Zadovoljstvo s Churchillom
Angleška javnost je silno zadovoljna, ker je stopil na čelo vlade Churchill, v katerega imajo Angleži veliko zaupanje. Neki polkovnik, ki se je boril v svetovni vojni, napoveduje še to leto zmago zaveznikov.

KAJ POČENJAJO NACISTI V AMERIKI!

LOS ANGELES, 13. maja. — Carl Albin, švicarski kemik, ki je bil poklican v to deželo po neki oljni kompaniji, da dovrši tukaj svojo formulo za izdelovanje gasolina, v katerem ne bo nobenih svinčenih primesi, je povedal policiji, da je bil v svojem laboratoriju napaden po dveh Nemcih, ki sta zahtevala njegovo formulo.

Kemik je povedal, da je razbil neko električno svetilko, toda Nemca sta ga v temi premagala, naker sta se pripravila k odhodu z njegovimi dokumenti, tedaj pa je vrgel on nanju pol gal-

V kontestu
V četrtek, petek in soboto se vrši kontest v Battle Creek, Mich. v katerem bosta nastopila Edward Slejko s klarinet solo in klarinet kvartet, in Stanley Slejko v string bass solo. Spremljala jih bo Amelia Slejko. Stanley in Edward so sinova Mr. in Mrs. F. Slejko iz 16203 Arcade Ave.
Igra "Zadrega nad zadrego" v Slov. del. domu na Waterloo Rd. v torek 21. maja.
Iona sulfurične kisline, naker je eden izmed Nemcev začel vpiti: "Spravi me ven, jaz sem ostel-pel."

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO. 6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-5312 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

PO RAZNASLOU v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50	
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....	\$1.50
PO pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexiku za celo leto.....	\$6.00	
za 6 mesecev.....	\$3.25; za 3 mesece.....	\$2.00
Za Zedinjena država za celo leto.....	\$4.50	
za 6 mesecev.....	\$2.50; za 3 mesece.....	\$1.50
Za Evropo, južne Amerike in druge inosemne države: za celo leto.....	\$8.00 za 6 mesecev.....	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

"STRIC IVAN" SE VRAČA

Clevelandski "Plain Dealer" je priobčil v petek sledeči uredniški članek:

"Ne glede, kako jim je zoprno, pa bodo morali zavezniški morda kmalu ugotoviti, da bo povratak "strica Ivana" v evropske zmešnjave bolj prekrizal račune diktatorjev na Balkanu kakor vse njihovo prizadevanje, da bi tam zgradili obrambno koalicijsko državo.

Vse od leta 1876, ko so ruski prostovoljci pomagali Srbom v njihovi revolvi proti turški nadvladi, posebno pa od leta 1878, ko je rusko-turška vojna izvajala neodvisnost Bolgarije in Rumunije, je bila Rusija vedno "stric Ivan" slovanskim narodom na Balkanu.

V tedanjih dneh so dajali Rusi Balkanu pomoč pod pretvezo zaščite pravoslavne vere. Ruski car je seveda škilil pri tem na Dardanele. Današnja pomoč Rusije bo morda dana Balkancem pod pretvezo, da se ne razširi vojna, toda kdo more reči, da nima tudi Stalin enakih aspiracij po kontroli vhoda v Črno morje?

Toda teh večjih političnih vprašanj ne morejo obravnavati v Beogradu zdaj, ko Jugoslavijo ogrožavata Nemčija in Italija. Zavezniško jamstvo, takšno, kakršno je bilo dano Turčiji, Grčiji in Rumuniji, je bilo ponudeno tudi Jugoslaviji. Toda jamstvo zaveznikov je pomenilo doslej samo nesrečo, kar dokazujejo Poljska in Norveška. Zato ni nič več kot naravno, da so se južni Slovani pričeli zopet ozirati proti svoji stari zaščitnici. To sicer ne pomeni, da hoče Beograd sprejeti komunistično ideologijo, kajti jugoslovanska vlada je tako trpko antikomunistična, da ni do nemške invazije Poljske niti priznala Sovjetske Unije. Toda ostal pa je stari panslovanski sentiment, zato se je Jugoslavija v uri svoje bridkosti in stiske pričela zopet ozirati proti "stricu Ivanu." Sovjetska časniška agencija Tass sicer zanikuje panslovansko politiko Moskve, toda to ne pomeni, da se Rusija ne interesira za Balkan. Zaradi svoje lastne varnosti ne more Moskva ostati indiferentna napram temu, kar se dogaja na Balkanu.

V Moskvi se vrše trgovinska pogajanja z jugoslovanskimi delegati. Prav tako se vrše tam med Rusi in Jugoslovani tudi politični razgovori. Tem bodo sledile vojaške diskusije, ko bo pripeljal general Maksimovič, generalni inspektor jugoslovanske narodne obrambe, v Moskvo svojo vojaško misijo.

Rusija more pomagati Jugoslaviji samo preko Rumunije ali Madžarske, ali pa če pride v Jugoslavijo preko Črnega morja in skozi Bolgarijo, katere sentiment za "strica Ivana" je prav tako močan kot sentiment Jugoslavije. Kar bo štel, pa bo politični rezultat take zveze, bolj kot vojaški. Kajti v tem slučaju bi se Nemčija dvakrat premislila, preden bi preko Madžarske napadla Rumunijo, in prav tako bi se Italiji najbrže prenehale cediti sline po "protektoratu" nad Jugoslavijo, če bi videla Rusijo stati v ozadju.

MACHIAVELLIJEV NASVET

V sedanji vojni je troje možnosti: zmaga zaveznikov, vojni zastoj ali pa nemška zmaga. Ako vstopi Mussolini v vojno ob strani Nemčije, pa bi zavezniški bili zmagoviti, tedaj bi bilo to njemu in Italiji v nesrečo. Ako se vojna konča na mrtvi točki, to je, da ne bi bila zmagovita ne ena ne druga stran, bi bila Italija z ostalimi vojskujočimi se državami popolnoma izčrpana. Če pa izide Nemčija zmagovita iz te vojne in odnese pri tem tudi Italija zdravo kožo, tedaj more Mussolini računati samo na čut Hitlerjeve hvaležnosti, kakor je računala Thyssen, o katerem je znano, kaj je dobil. Po svojih preteklih dejanjih je italijanski diktator dokazal, da je zvest učenec svojega rojaka Machiavellija, ki je živel v petnajstem stoletju. Zato je upati, da ni prezrl važnega nasveta tega političnega filozofa, ki je dejal:

"Vsak vladajoči knez mora poskrbeti za to, da ne bo nikoli sklepal zvez v svrhu napadov na druge, s človekom, ki je močnejši kakor on sam, kajti ako postane oni drugi zmagovalec, tedaj je šibkejši knez odvisen od njegove milosti..."

Zdrav nasvet, ki ga po vsej priliki Mussolini, Machiavellijev učenec, tudi uvažuje.

UREDNIKOVA POŠTA

ZADREGA NAD ZADREGO

Cleveland, O. — Menda ga ni človeka na tem puklastem svetu, da ni bil vsaj enkrat v svojem življenju v zadregi, ali kot pravimo po domače — v "smoli". Nekaterih se drži smola neprestano, dočim druge popljuje le mimogrede.

Med prve spadata tudi dva "silna" junaka, iz pravkar došle sijajne komedije v treh dejanjih "Zadrega nad zadrego", katero vprizorita dramski družštvi "Anton Verovšek" in "Naša zvezda", v torek dne 21. maja zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Ta komedija bo vprizorjena v počast delegatom konvencije S. S. P. Z., ki se vrši istotam.

"Zadrega" bo ob tej priliki prvič igrana na ameriškem odru. Snov je silno komična in vseskozi napeta. In kdor je videl "Vaško Venero" ta mi bo pritrđil, da je izborna komedija — toda, brez pretiravanja lahko trdim, da jo "Zadrega nad zadrego" v dramatičnem učinku — visoko nadkriljuje. V tej igri je nakopičeno toliko zdravega humorja in pristnih kmečkih izrazov, da so malone že na prvih vajah, utrjeni igralci — popokali od smeha.

Glavni navihaneec v tej igri je

Domink Piškur, ki celih 25 let vleče svojo ženo za "nos" s tem, da ji natvezi zlagano povest o svoji nezakonski hčeri. Medtem ko iztisne iz svoje naivne Urše že lepe denarce za svojo "ubogo" hčerko, se pa Piškur in njegov sosed Koren — lepo zabavata po gostilnah. Kaj je posledica te "lumparije" ... ???

Druga še večja zadrega nastane med zakoncem Lipetom in Moniko. Oba imata namreč nezakonske otroke izza svoje mladosti, toda te "sadove greha" skrbno prikrivata eden drugemu. Vse bi se mogoče dobro izteklo, da ni bes prinesel Piškurja vmes, ki spravi vse skupaj v kašo. Kaj vse se potem dogaja, ko pride afera na dan ... ???

V igri nastopijo sami izveščani igralci kot sledi: A. Dolinar, M. Bachel, J. Ster, J. Goddec, G. Zupančič, K. Zigman, L. Elovlar, A. Zaitz, A. Kern in A. Bozich. Režijo vodi podpisani.

Vstopnina je borih 25c, kar je mnogo premalo. Vstopnice se dobijo pri članih SSPZ, kot tudi pri igralcih.

Pridite in pripeljite tudi svoje prijatelje!

Pozdrav! Frank Cesen

Napredek banke

Česar bi se moral v naselbini vsak veseliti je to, da slovenska banka tako dobro napreduje. Te vstvice niso napisane brez pomena ali brez dokazov. Naj sledi k temu razlog. Ni še dolgo ko je banka ustanovila med svoje poslovanje oddelek za "osebna posojila". To je namreč dobila s posebnim dovoljenjem, da sme posejevati tudi na privatno lastnino kakor so avtomobili, ledenice in druge veljavne stvari, last naših ljudi.

Poprej so morali naši ljudje po taka posojila hoditi drugam. Odkar imamo ustanovljen ta oddelek je banka posodila že mnogim. Nekateri so se pa priglasili, da je banka prevzela njih posojilo, ki so ga imeli drugod in ki so od denarja plačevali preveč obresti.

Slovenska banka računa tudi na osebna posojila po navadnih bančnih cenah, drugod se za taka posojila plača mnogo več obresti, to smo videli v računih, s katerimi so se obrnili do nas, da smo jim posojilo prevzeli v našo banko.

Tako vidite, da je naša domača banka res za uslugo in v pomoč našim ljudem.

Se druga ustanova pri banki

Slovenska banka je vzela v svojo oskrbo zopet drugi oddelek za izdajanje tako zvanih Money Orders kakor jih izdajajo poštne postaje. Sedaj lahko kupite money order v vsaki vsoti kakor želite, da ga pošljete kamorkoli želite. To je zopet usluga in lepa prilika za naš ljudi, da se poslužijo domačega podjetja. Rojaki širite med svoje prijatelje s priporočilom, da se poslužujejo domače postrežbe, kar bo njim in banki v korist.

Odbor Slovenske banki

Igra in koncert "Slavčkov"

Neumorni delavec za obstoj mlad. pev. zborov od početka do sedaj, predsednik Slavčkov Mr. Trebec je v pozdravnem govoru prepričevalno povdarjal, kako važno je za bodočnost, da vzdržujemo mladino in mlad. pev. zборе. On ne govori samo, ampak je že tekom šestih let obstoja Slavčkov šestetokrat dokazal s požrtvovalnostjo. Da bi imel le več posnemačev. Upam,

da starši to vidijo in se mu izkažejo hvaležne.

Igra "Sokratov god" je bila po mojem mnenju nekaj posebnega, prav za šestletnico Slavčkov izbrana. Težka za tu rojeno mladino, a vseeno, je slo. Vseh igralcev se ni dobro razumelo, pa smo vseeno lahko sledili pomenu. V dvorani je bil veliki nemir. Zelo lepo se je razumelo Sokratovo ženo, Zofi Kavčič.

Sokrat filozof učen mož, ki je bil poln modrosti, je občeval le s priprostim narodom. Z reveži se je bratil in jim pomagal. Ni čudno, da ga bogatini in drugi učeni ljudje niso radi imeli in ga obsodili na smrt. Kdor je s priprostim narodom, je od višjih še danes zaničevan. Če hočeš kaj veljati, se moraš ogibati uboge pare.

Tako je njih geslo. Saj kadar bodo nam potrebni, bomo zapisali in bodo vsi pridrveli. Saj vedo, da morajo svoji k svojim.

Nato je po igri deklamirala Vera Unetič "Slava Slovencem". Potem so sledile sole in dueti, ki so prav ugajali občinstvu in bili ponovno klicani na oder, in vsi so bili nagrajeni z velikim aplavzom.

Marion Kuhar je nastopila zadnja, je to stara znanka in solistinja Slavčkov že od početka, ki obeta veliko in vsi bomo veselili njenega napredka, saj je izšla iz mladinskih zborov, kar je njej in nam v ponos. Dori Karin je pa raztegnila svojo harmoniko, da smo bili vsi presenečeni. — Vsem nam je ugajalo, ko je eno zaigrala svojemu učitelju Mr. Semetu na čast.

Nato je nastopil ves zbor. Na Piano je spremljala mojstrsko, Miss Elsie Artel. Kako lepo je bilo, ko smo zagledali na odru male in velike in so peli, peli kot brateci in sestrice, tako ubrano, da bi železo omečhali. Priznati moram, lepo ali ne, da sem imel ves čas solze v obeh. Mamica moja, ki jo je skomponiral Mr. Seme, materam na čast, mi je šla do srca, in mi budila spomine na mojo mater.

Še nisem imel prilike videti, da bi kdo našim otrokom vlival toliko ljubezni do matere, kakor to dela Mr. Seme.

"Mnoga leta, srečni bili, mnoga leta, živi!" So nam voščili v zadnji pesmi. O ti cvet naro-

da, ne smeš nas zapustiti, preveč dolgočasno bi bilo. Mi bomo stali z vami in bomo vas podpirali. Samo pogumno naprej.

Udeležba ni bila slaba, a lahko bi bila večja in pravzaprav bi morala biti, če bi res mislili tako kakor govorimo: "Mladina, za mladino bomo delovali!"

Kedaj in kje? Vprašam. Kaj pa če bi se ob takile priliki enkrat pokazali naši kandidati, da bi jih vsaj poznali in bi se, malo pogovorili. Naj bi si ogledali malo delovanje naše mladine. Samo na eno stran "Svoji k svojim" ne bo držalo. Mi priprosti se držimo tega, ampak vzgledov nimamo in ne bo čudno če bomo s časom tudi mi pozabili.

Vsi želimo pomagat slehernevu Slovencu, za kar smo Slovenci tudi upravičeni pri mestni vladi, da so naši ljudje notri, — ampak obnemem pa želimo, da bi bili ti ljudje z nami prej in potem ko so dosegli zaželjeno. — Kdor nima smisla za našo mladino tudi nam ne bo veliko koristil. To sem omenil zato, da bo znano, da tudi mi priprosti mislimo in gledamo.

Po koncertu se je razvila lepa domača zabava. Gledal sem kako se eni trudijo in delajo, da bi zbor vzdržali.

Tiho je vašo delo in trud, pa mi verjamite, da bo vam mladina celo življenje hvaležna in mi priprosti narod.

Pri mizi so dali Slavčki Mr. Semetu za šestletnico, torto z šestimi svečami in so ga obstopili in mu zapeli: "Bog živi vas"! Že samo to prizor je bil vreden one vstopnine. Odbor in Mr. Seme prav lep užitek ste nam naredili, ki nam bo ostal dolgo v spominu. Delujemo z vsemi močmi za mladinske zборе in mladina bo imela lep spomin na nas.

Pozdrav! John Terlep

Slovenski radio

Pevski zbor "Ložka Dolina" bo v nedeljo 19. maja, 1940 nastopil in zapel par pesmi na Slovenskem radio programu, oddaja na postaja W. G. E. E. popoldne ob 1:00, pod vodstvom pevovodje Johna Sterle.

Kam jadramo?

Na našem delu Amerike imamo toliko živeža, da ga pokončujemo, kljub temu pa ena tretjina ljudi strada. Imamo toliko lesa, da gnije v zalogah in na kupih, a kljub temu imamo eno tretjino prebivalcev brez strehe in zavetja. Kljub temu, da je vlada uredila, da se 10 milijonov akrov zemlje manj obdela z bombažem in da imamo nad 14 milijonov bal bombaža na rokah, hodi ena tretjina ljudi na-

pol golih in raztrganih.

Naš glavni poštar, J. Farley je rekel, ne dolgo tega, da smo srečno prestali depresijo. Za Boga milega, zakaj pa potem vlada še vedno troši milijone, da se drži milijone ljudi pri življenju, da ne poginejo pri vsem tem bogastvu od lakote.

Radovedni smo ako naš poštar sploh ve kaj je depresija? Nekaj se mora tudi v kratkem pripetiti, v stavbinski stroki, ker les, je začel zastajati v gozdovih British Columbia. Australija, ki je bila precej dober odjemalec logsov, je s to trgovino popolnoma prenehala zaradi prevoza, prevoz se je namreč podražil iz \$14.00 na \$54.00, za vsakih tisoč čevljev lesa. Samo v New Westminsteh, je izgubilo nad en tisoč ljudi delo. V omenjenem kraju in na Vancouver Island, imajo na rokah nad 45 milijonov čevljev lesa, seveda nekaj se je nekje zabasalo.

Ubogi Dixie, poročilo National Emergency Council "The Souths cotton economy is bankrupt; much of its soil is exhausted. The average annual income per capita is \$314. Often workers toil for wages 30 to 50 per cent below national averages, although the cost of living between North and South differs less than 5 per cent.

Sharecroppers and tenants number 53 percent of all Southern farmers, and 65 percent of all cotton farmers. Their homes are hovels, their average income is \$73. Conservative estimates put the number of ill-housed families at 4,000,000; or half of all the families in the south. The South spends \$26 per year per child on education; half the average for the nation. From an article by Dr. Paul W. Chapman in the "Fertilizer Review," November-December issue, are the cotton industry, we cull the following experts:

"As a result of the decline in markets for cotton we have both land and people in the

Iz stare domovine

Tuja letala

Iz Beograda poročajo, da se zadnje čase večkrat pojavljajo nad Jugoslavijo tuja letala. Vsled tega da je jugoslovanska vlada obvestila nemško, italijansko in madžarsko vlado, da je bilo jugoslovanskim vojaškim oblastim naročeno streljati na vsako tuje letalo, ki bi letelo nad jugoslovanskim ozemljem.

Aretacije tujecev

Pretekli teden je bilo v Beogradu in po drugih krajih Jugoslavije aretiranih in izgnanih

ŠKRAT

Malo z ženskami državljanov apel na moje številne prijatelje sem si dobro zapomnil. Mary Udovič bom mislil, da volimo za Miss Gorenje. Kje so Gorenjci? Zadnjič je šlo za volitvo. Če je kakšen Gorenjec v Clairju, pa sem ga videl v trgovini z mešanim blagom rad potreta. Njegovo ime je Frank Gorenec.

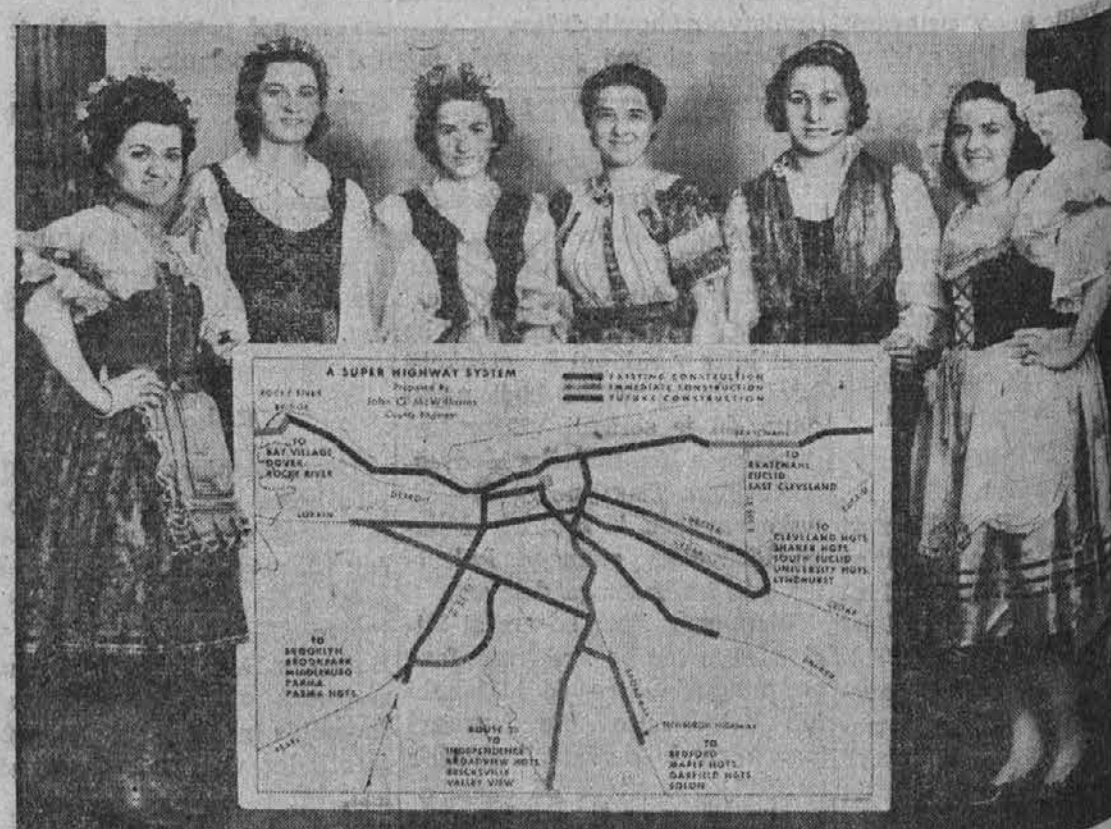
Če hočete demokratizirati delat, izvolite Mr. Devy vernerja in McWilliams žinerja, pa si boste lahko kupili. Pod sedanjem menjem se slabo živi. Zadolženi na čerity vprašal za pomoč, so mi dali samo jajce, koruzno moko pa nam niso dali.

Posljite vse naše kranjske Columbus, da bodo oni vedeli, kaj hočemo v Clairju. Saj jim bo Vatro Grubar povedal po angleško. John trič, 1105 East 74th St. je samostojni kandidat za prečink načelnika 23. vardi prečink L. Kolonelji mi je povedal, da bi izvoljen. Menda ja, John sočka ga bo, pravim.

iz dežele stotine sumljivih zemcev. Neki sumljivi bili aretirani tudi na Oker so sledili avtomobilu ga kralja Petra, ki je od kraljevske grobnice. Menda je od takrat še strožje žen kot je bil prej.

Po vsej Jugoslaviji staro železo in gumijeve ker se taka starina dobro nariji od enega do drugega jev za kilogram, za gumije drugi dinar za kilogram, ki iščejo in zbirajo to včasih prilično dobro zasloje Nepošteni ljudje pa tudi roje železnino, ki jim priložnost odlikujejo cigani.

DEKLETA NARODNOSTNIH SKUPIN

Na sliki vidimo dekleta raznih narodnostnih skupin, ki so delovale za sprejem potrebnih davkov za izboljšavo raznih državnih cest. Peta od leve strani ali predzadnja vrsta, je Slovenka, Miss Joyce Gorshe, ki je zaposlena v uradu Enakopravnosti.

Položaj se obrača čedalje slabše za zaveznike

Zavezniške sile na Norveškem prišle v toliko stisko, da jim ni kazalo drugega kot umakniti se iz dotičnega dela vojnega gledališča. Prošli četrtek je angleški premijer Chamberlain pred parlamentom formalno priznal, da je zavezniška ekspedicijska sila zapustila centralno norveško bazo v Andalsnesu. Istočasno je angleški ministriški predsednik naznanil, da je angleško-francoska bojna mornarica koncentrirala v Sredozemlju.

Teman izgled

Parlament je z mrkim molkom poslušal moža, ki je pred letom in pol zagotavljal, da je z Monakovskim aktom zajamčil "mir v našem domu", ko je izrazil strah, da se Nemčija najbrže pripravja za napad na Balkanu in da ni izključeno, da bo v svoji prihodnji politiki nacijiški "Blitzkrieg" morda prizadel Anglijo samo.

Britske in francoske čete, ki so poskušale zaustaviti val nemške invazije na Norveškem so se prisiljene umakniti se v nemške ofenzive skozi norveško gorovje. Z umikom zvezniških čet iz centralne Norveške je splavalo po vodi zadnje misel, da se jim posreči dobiti mesto Trondheim, čigar važnost leži v tem, ker tam je edina iz katere bi mogli operirati z zvezniškimi aeroplani proti nemški oboroženi sili.

koncentracija v Sredozemlju

Zvezniška poteza angleško-francoskih mornariških bojnih sil vzhodnem Sredozemlju je Chamberlain pripisal težkim izidom, ki so jih utrpeli Nemci na norveške kampanje na jugu. Rekel je, da so zavezniki prizadeli hudo škodo dveh nemških bojnih ladjama, ki so jih tri ali štiri križarke, ki najst rušilcev in pet torpedornic, in da so pogreznili deset ladij za transportacijo orožja in vojne opreme. Kar se zvezniških kampanj na norveški rušilce, tri podmornice in šest manjših parni-
 labruh ogorčenja proti Chamberlainu
 je Chamberlain zaključil, da je vojnega položaja, je promislil, da se vzdrži kritike naslednjega tedna, ko bo po formalno poročilo o vseh novih položajih, ki je nastal z umikom iz srednje Norveške. Poslanci so mu ustregli, čeprav v tork tekočega tedna parlament pozorišče skoro realne demonstracije proti kampanji z marelo, ko je iznenađeno pred poslanci in zagotovo pred postopanje svojega kabineta ministrski predsednik

rekel, da se angleška publika očitno ne zaveda, kako velika in resna nevarnost preti deželi, je v zbornici zagrmelo in nastal je tak trušč, da je moral Chamberlain govor prekiniti ter sede čakati, dokler predsednik zbornice ni napravil reda.

Večja oblast za Winston Churchilla

Ministrski predsednik je naznanil, da se je oblast lorda admiraltete Winstona Churchilla povečala, ki bo odslej imel kontrolno nad vsemi oboroženimi silami v vojni proti Nemčiji, ampak niti njegovo pojasnjevanje ponesrečene ekspedicije na Norveškem niti povečanje Churchillove oblasti ni zadovoljila opozicije.

Vodja delavske stranke Clement Attlee je vodil v ostrem napadu na vlado, in njemu je sledil v enakem tonu liberalni vodja Archibald Sinclair. Chamberlain je bil med svojim govorom silno nervozen. Zopet in zopet so njegove besede utonile v ironičnem smehu opozicijskih poslancev.

Italijanske groznje proti Jugoslaviji

"United Press" je koncem minulega tedna javil iz Belgrada, da je Italija naslovila na Jugoslavijo ostro svarilo glede priprav slednje za eventualno vojno z Italijo. Kot poročila, se Jugoslavija mrzlično pripravja za slučaj vojne zlasti na albanski meji in pa na svoji severozahodni meji z Italijo.

Medtem ko v Belgradu vesti, da ne samo Italija, temveč tudi Nemčija koncentrirata vojaštvo na meji Jugoslavije, pa Jugoslavija hiti z obrambnimi pripravami, ker hoče biti pripravljena za vsak slučaj.

Vdor v Romunijo?

Prav kot Jugoslavijo, tako je zajela vojna mrzlica tudi Romunijo, kjer se širijo vsakovrstne govorice, med katerimi se ena glasi, da se Nemčija pripravja za vdor v romunsko zemljo skozi Ogrsko.

Koncem tedna se je v Bukarešti razširila govorica, da ukaz Velike Britanije, da vse ladje ostanejo izven Sredozemlja, pomeni, da se vsak čas lahko pričakuje razširjenje vojnega konflikta na Balkan.

Nemška zahteva na madžarsko vlado

Zadnje vesti iz Budimpešte javljajo, da je Nemčija naslovila na Ogrsko zahtevo, da slednja dovoli prosto pot nemškim četam skozi njeno ozemlje, medtem ko se istočasno javlja, da ameriško poslanstvo vse Amerikance na Ogrskem, ki so sposobni, pozvalo, da odpotujejo, dokler jim je to še mogoče.

Anglija se v zadnjem momentu trudi, da bi organizirala bal-

kansko defenzivno alijanco, v kateri bi bile Jugoslavija, Romunija, Bolgarija, Grška in Turčija, ki bi se skupne zoperstavile vsaki agresiji od katere koli strani.

Značilna berlinska depeša

Sofijski list "Jutro," ki je znan kot organ nacijske propagande na Bolgarskem, je objavil brzojavko iz Berlina, v kateri je rečeno, da sta Nemčija in Italija pripravljena, da pošljeta v južno-zahodni konec Evrope silno vojaško moč, kakor hitro bi se pokazali kakšni znaki angleško-francoske akcije v tem ozemlju. Jugoslavija, kjer je napetost tekom zadnjih dni večje kot kje drugje na Balkanu, je povečala število mož pod orožjem na 600,000.

Izgleda, da Jugoslavija gleda za svojo protekcijo v večji meri na Rusijo kot pa na zapadni sili. Iz Belgrada se javlja, da so se trgovinski razgovori z Moskvo premaknili na "politične predmete," kar je direktna posledica strahu pred Italijo in Nemčijo. Diplomatski odnosi med Rusijo in Jugoslavijo, ki so bili pretrgani od 1917, bodo očitno upostavljeni v najbližji bodočnosti.

Hrvaški prelat v Rimu

Za položaj se močno zanima papež Pij XII. Iz Zagreba je nenadoma odpotoval najvišji jugoslovanski katoliški prelat Alojzij Stepinac, ki ga je menda pozval v Rim, da se posvetuje z njim glede vojne, ki utegne vsak čas zajeti ves Balkan.

Krogi, ki stojijo blizu ogrski vladi pravijo, da ako izbruhnjejo sovražnosti, Nemčija ne bo vdrla v ogrsko zemljo, temveč da bo skupno z Italijo planila na Jugoslavijo. Brzojavne vesti iz Rakeka povedo, da se na nemški in italijanski meji nahaja že 300,000 mož vojaštva, da se mobilizacija nadaljuje in da se z največjo naglico jači utrdbe in koplje strelške jarke.

Nadaljni dokaz silne napetosti, ki je nastala, je vest, da so se jugoslovanski polaganci min v jadranskih lukah otvorili in da so pripravljene nemudoma začeti z blokiranjem pristanišč na Jadranu.

"Napredek"

Urednikovc pošta

(Nadaljevanje z 2. strani)

South that have lost their former jobs.

"This year we withheld 10 million acres from cotton production—all land looking for a new job.

"But more significant, we have in the Southern States 2 1/4 million farm people on cotton-type farms that are just as much without a job—in terms of our former system of farming—as if they had been working for a factory that had ceased to exist. They are the

persons who formerly supplied the cotton for markets that "No longer exist." — Vzeto iz Technology Digest, Vancouver, B. C.

Iz gorajšnjega poročila je razvidno kakšne razmere vladajo na jugu. Zapad pa ni nič boljši, če ni še slabši. Mi tukaj ne vemo kako je v drugih krajih ker časopisi ne upajo povedati, časopisi zagovarjajo svoje molčečnost s tem ko pravijo zakaj strašiti ljudi? Po našem mnenju je pa to drugače, mi pa pravimo ako človek vsaj malo ve, kaj bo prišlo, se na to pripravi, in če le mogoče prihrani kak cent za najhujše dni, ako pa nič ne ve, ga pa zasači nepripravljenega. Da se tako dela je gotov vzrok zato, in tudi je. Ta vzrok je biznes. Človek dokler ne ve kaj ima pred seboj, vedno še kar naprej daje, zato pa je kljub temu brezposelnost čedalje večja, še vedno tja v en dan vpijejo, da se razmere izboljšujejo, in verjemite mi, da bodo enega dne dajali odgovor, če ne bo prehitro vrv za vratom. Ravno tako se mi vidi kot takrat; prinesite denar na slovensko banko, je ena najzanesljivejših, drugi dan so jo pa zaprli, danes se v splošnem dela na ta način, in ravno v teh okoliščinah bi se dalo napisati take stvari, da bi se ljudem ježili lasje.

Razvoj! To je tista sila, s katero moramo računati sklepati. Brez pogleda na razvoj, je jadrnica brez vetra, ali opazujete kaj dela razvoj v Evropi? Razvoj je tisti, ki tare in uničuje vse kar ne spada v današnje dobo, razvoj gre svojo pot naprej, če je komu prav ali ne, to se nič ne vpraša. Razvoj vidi, da Evropa ne more obstati s tolikimi vladarji, pa se je spravljal nad nje in ne bo prej miru dokler ne podležejo. Ta slika je že jako jasno naslikana na nebu Evrope. Pri tem ne smemo pozabiti tole: Lenin, je bil eden tistih, ki je videl najdalje v bodočnosti, on je bil prvi, ki je delal s pomočjo razvoja, on je iztrebil vse tiste starokopitneže, ker je vedel, da mu bodo delali naprotje. Stalin je bil njegov učence in tudi on je eden najboljših previdnih vladarjev v Evropi, on pravi, da bo vodil svojo lastno politiko, ne oziraje se ako je komu prav ali ne, to njegaj nič ne briga. Vsa ta zadnja leta je mož z marelo po celem svetu delal propagando proti boljševizmu, delal načrte kako bi spravil skupaj, Nemčijo in Rusijo, da bi se tepli za Angli-

jo, vedel je, da je Stalin edina glava, ki ve, da Anglež že od nekdaj ves svet izkorišča v svoji profite in da se bo postavil Angliji po robu, zato ga je pa hotel uničiti, pa mu ni uspelo, Stalin ga je prehitel in mu spravil Hitlerja za vrat. Sedaj se jasno vidi, da Anglija ni bila popolnoma nič pripravljena na kaj takega, ker je vedno upala, da se bodo mali narodi tepli zanjo kot so se do sedaj. Stalin bo že gledal in zakladal toliko, da bo Nemec uničil Angleža, ko bo to storjeno bo Stalin prišel z svojo armado in pospravil kar bo še ostalo, to je začetek Združenih držav evropskih. Pa če se komu dopade ali ne, razvoj dela naprej. Kar pa danes politiki uganjajo je pa že za počit, vsi upijejo, držimo skupaj vsak ima pa svojega kandidata in teh je pol preveč. Potem na drugem kraju se zopet organizira grupa, ki je proti velikim davkom, to je res, da so davki previsoki in da jih ljudje komaj zmagujejo, toda žalostno je to, ker so se v to organizacijo spravili ljudje, o katerih bi človek mislil, da imajo kaj mozgan, pa se jim niti to ne sanja, da če ne bomo plačevali davkov in to vsako leto več in več, bodo morali naši politikarji iti na relief, to pa vendar ne gre, morda bi shušjali, kaj se ve. Drugi zopet tarna: "ko je bil Miller za župana je toliko Slovencev delalo mestna dela, ko je pa ta zgubil, je zgubilo 600 naših ljudi delo." jaz sem pa poznal rojaka, ki je Millerja vsega prekel ker je zgubil delo takrat ko je bil Miller izvoljen, torej kakšna različka pa je, kedo je na reliefu, Peter ali Pavel? Po mojem mnenju se dela takemu človeku, ki ima še nekaj poštenja v sebi velika krivica, ako se ga voli v kak urad, ravno tako se mi zdi kakor bi vrgel lepo rudeče jabolko v koš gnilih jabolok, ker ne vzame dolgo, da segnje tudi ta. Novo izvoljeni postenjak mora tako delati kot drugi, zakaj pa ne bi? Saj se gre edino za denar in denar vsi tako ljubimo. Well pa na svidenje v krušni vrsti.

A. Noč.

Poljaki vabijo

Dospelo je drugo pismo od Lige "Polish Falcons of America". Poljska liga pripravja že velik "Vseslovanski Dan". — Vabijo vse narodne skupine za nastop narodnih plesov in petja v programu ki se ima vršiti dne 27. oktobra 1940. Program bo izveden v Poljskem avditoriju na Forman in Broadway. Namen

prirreditve je za boljše narodnostno poznanje med seboj.

Da bo vsak lahko sam sprevedel vsebino pisma ga priobčujem v celoti.

DEAR Mr. GRDINA:

We are launching an All Nation affair to take place October 27th, 1940, at the Alliance of Poles Auditorium, Forman and Broadway.

Our Chief purpose is to become better acquainted. We hope at that time to bring about a spirit of friendliness and congeniality; a feeling that ought to exist in a Democracy such as ours.

We're going to make that evening one of folk dancing, singing, laughter and merriment.

Under the circumstances we cannot remunerate anyone for services rendered.

If you are willing to accept this invitation under the aforementioned conditions, please send your acceptance by filling out the enclosed card and mailing it at your very earliest convenience.

Sincerely,

Colone League—Polish Falcons
Mrs. Stella Klonowski, Chairman

Tel.: Michigan 8277

Note: We are allowing 10 minutes for each dance or song.

P. S. k pismu: Slovenci imamo številne skupine pevskih zborov. Naša narodnost je poznana tudi glede narodnih noš in narodnih plesov. Upam, da se bodo skupine odzvale in priglasile. Imate telefon in naslov od Stella Klonowski, priglasite se lahko naravnost njej.

Drage volje tudi posredujem če bi bilo potreba. Nikakor pa ne bi bilo umestno prezreti takega narodnega praznovanja.

Lahko pričakujemo, da bo slavnostno mednarodno praznovanje velikansko in tu bo tudi za Slovence nekaj priznanja.

Imate krasne opravne in skušnje za plese in ste priznani pevci in pevke, priglasite se! To sem sporočil, da ne bo potem zopet neupravičeno godrnjanje kakor je bilo ne dolgo nazaj.

P. S. Ligi se mora sporočiti ime grupe, koliko jih šteje grupa in ime vodja za vsako grupo.

Drugič pa tudi glede plesov in pesmi. Vsaka grupa ima 10 minut časa za nastop.

Anton Grdina

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

QUICK RELIEF FROM EYE STRAIN due to dust, sun, light-glare, driving, movies, reading, etc.

Do your eyes burn—feel tired, uncomfortable? Try Murine. It contains 7 helpful ingredients which cleanse and clear eyes reddened from fatigue—make your eyes feel clean, fresh, alive! Much more effective than boric acid. Send for trial bottle. Mail 10c (stamps or coin) with your name and address to The Murine Co., Dept. H-5, Chicago, Ill.

ARE YOU ONLY A THREE-QUARTER WIFE?

MEN, because they are men, can never understand a three-quarter wife—a wife who is all love and kindness three weeks in a month and a hell cat the rest of the time. No matter how your back aches—how your nerves scream—don't take it out on your husband. For three generations one woman has told another how to go "smiling through" with Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. It helps Nature tone up the system, thus lessening the discomforts from the functional disorders which women must endure in the three or four years of life: 1. Turning from girlhood to womanhood. 2. Preparing for motherhood. 3. Approaching "middle age." Don't be a three-quarter wife, take LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND and go "Smiling Through."

The 7 Kraft Cheese Spreads

now in new-design Swankyswig glasses!

Sparkling glasses strewn with bright stars... the new Swankyswigs. You'll want to collect a whole set. And while you're doing it, get acquainted with all seven of the delicious Kraft Cheese Spreads. They're marvelous for sandwiches, salads and appetizers.

"CALL FOR MR. BINGO"

SAI BILL - HERE'S THE FLOOR-PLAN OF THAT NEW HOME OF MINE - LISTEN - DINING ROOM 22 BY 31 BY 36 - SUKED CLOSETS THROUGHOUT - HARDWOOD TRIM ON FIRST AND THIRD FLOORS - COLLAPSIBLE DOORWAYS - SLEEPING PORCH IN PANELLED OAK - GUEST-ROOM CONNECTS WITH ALCOVE ON SECOND FLOOR REAR - HANGING CEILING - DISAPPEARING FIREPLACE - 12 BY 9 - ...

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, proke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

Ravnokar je izšla ...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

pisal Dragotin Lončar

prestavil v anglesčino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznanji z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

MARA HUSOVA:

11

»ŽIVA PLAMENICA«

POVEST

Divje lajanje se je spremenilo v veselo cviljenje in skakanje.

"Turko, pomagaj, nič več nisem tako ročna kot prej", je tarnala deklica na zidu. "Počakaj, zdaj moram dol; ne skakaj, ne zaletavaj se tako neumno. — Takole, Turče!" Pes se je vzpel po njej, Zala ga je objela.

"O Turek, kaj delate doma? Je šekasta muca še živa? Kje je?" se je pogovarjala s psom Zala.

Stari Turek je ponorel od veselja. Skakal je do hiše in nazaj, praskal, rjul in cvilil. V Zali je silno plalo. Obstala je pred hišo in pogledala skozi priprta vrata. Na ognjišču sta sedela starčka. Sključeno postavila svojo ometa je ugledala prvo. Sivo glavo je podpiral z rokama. Nasproti mu je sedela mati. Črni mlek je počasi drsel med njenimi žuljavimi prsti. Ržast plamenček je osvetljeval njuni, od življenja izmučeni, tako ljubi glavi.

"Mama!" se je odtrgal krik od hčerinega srca. Vse je bilo zlito v njem.

"Jezus, Marija!" je odgovoril materin krik in že je mladostno lahko skočila z ognjišča ter pohitela k vratom, ki jih je Turek v zaletu odprl in skočil na ognjišče.

Zala je stopila čez prag. "Dobro večer želim!"

"Zala, Zala!"

"Naša... naša!"

Po dolgih letih se je vrnila domov skoro že izgubljena hči. Na pol oblečeni so prišli bratje in sestre. Babica, ki je zasluhtela, da se v njenem starem gnezdu dogaja nekaj izrednega, je pridrsala v hišo.

"Mati, Zala se nam je vrnila!" ji je zavpil v uho najmlajši vnuk. Debele solze so privrele starki iz oči. "Pridi, da te vidim!" Starka je pobožala vnuko po obrazu.

"Še si naša, ti nagajivka!"

Med njimi ni bilo objemanja in poljubovanja. Le krepki stiski rok, zamolkli glasovi, prepolni čustva, in zamegljene oči od prekipeljavice ljubezni so vse razodeli. Velik praznik je bil tisto noč v stari hiši pod Tabrom.

Prve dni se je Zala sončila v ljubezni svojih domačih in kakor ptica selivka, ki po dolgem času spet najde svoje rojstno gnezdo, je obletavala polja in gmajno, prisluškovala mrmranju borovcev za hišo ter se pogovarjala z njimi. Spet je gledala kraje in stvari, ki so za vedno priklenili nase njeno najglobljo ljubezen.

Potem je obiskala sorodnike in prijateljice križem po Krašu.

Povsod je bil velik dogodek, kjer se je prikazala. Vžvela se

je v njihove duše in življenje, kakor da jih nikoli ni zapustila. Zabrisana je bila doba šestih let, ki je ležala med njenim odhodom in vrnitvijo.

Cas je brzel, še malo ga je ostalo do odhoda, ko je neki večer poklicalo oblastvo Zala in njenega očeta predse. Ves dom je zadela moreča skrb.

"Zala, prosim te, modro odgovorjaj, če te kaj vprašajo! Jaz bom molčal. Star sem in nisem dolžan znati njegovega jezika. Tako bo najbolje", se je bal za hčer oče.

"Bodite brez skrbi! Hudo bi mi bilo, če bi zastran mene trpeti vi."

"Za nas ne skrbi. Mi smo tega vajeni. Tone je bil leto dni v zaporu in nihče živ ni vedel zakaj. Sam Bog ve, kaj smo že prestali. Ali sin in drugi so možki, ti pa si deklica. Mati, kaj bo z materjo, če se ti kaj zgodi?"

"Očka, nič ne skrbite! Kaj se mi more zgoditi? Sicer pa, tu smo."

Očeta so poklicali prvega. Zala je čakala pred vrati. Sto nasprotujočih si čustev in misli je vrelo v njej. "Pobijem jih, če se očetu kaj zgodi!" je besnel njen srd. Hotela je ven, da se ohladi.

"Gospodična, bodite mirni!" je zaslišala poleg sebe tuj možki glas. Dva orožnika sta stala poleg nje. Od kod hkrati dva? Saj je bil le eden, ki ju je privedel. — "Kaj pa hočete?" je vprašala ostro.

"Nič, gospodična. Ukazano nama je, da vas straživa."

"A tako; in moj oče?" Orožnika nista odgovorila. V Zali je zavrelo. "Jaz moram vedeti, kaj je z očetom! Pustite me!"

"Potrpite!" Sedaj se je vrnil tisti, ki ju je privedel.

"Gospodična, izvolite!" je odprl pisarniška vrata pred njo.

"Bedaki!" je sikala Zala skozi stisnjene zobe. Obvladala se je, ko se je spomnila očetove prošnje, in stopila za orožnikom.

Za veliko mizo je sedel častnik in nekaj prebiral med papirji pred seboj. Z druge strani je stal oče in nekaj dopovedoval uradnemu tolmaču.

Častnik je pogledal deklico, ki ga je merilo z odprtim, vse prej ko prijaznim pogledom.

"Gospodična Salla Tertina?" je vprašal tujec.

"Da," je bil kratek odgovor.

"Ukazano nam je, da vas še nočoj odpravimo čez mejo. Vi niste naša državljanka?"

"Nisem. A moj oče?"

"On je prost."

Velik kamen se je odvalil Zali od srca. Njen pogled je postal mehkejši.

"Oprostite, služba je!" se je

z galantno kretnjo opravičil častnik.

"Razumem, gospod. Ali smem domov po prtljago?"

"Naj vam jo kar na postajo prinesejo!" Zala je prikimala.

"Oče, pojdite domov in vse lepo pozdravite."

"Še uro časa imate," se je vmešal častnik.

Hči in oče sta se molče poslovila. Segla sta si v drhteče roke, se pogledala s suhimi očmi in stisnjenimi ustnicami. Stari Trdina je odšel. Zali so še nekaj zapisali v potni list in jo v spremstvu dveh orožnikov odpravili na postajo. Še ni bilo časa do prihoda vlaka. Mirno je čakala na pustem hodniku. Oči so ji potemnele od gneva in bolečine.

"Še nekaj trenutkov; saj mati ne more priti!..."

Po cesti so se bližali hitri koraki. Bili so Zalini bratje in sestre. Pred njimi je drobila korake smrtno zmučena mati.

"Hči moja!" je zahlepele in iztegnila svoje roke po hčeri.

Orožnik jo je zavrnil.

"Mati... močno stojte... saj vas lahko gledam!" se je z nadčloveško močjo obvladala hči. Potem so govorile le njih oči; srca so krvavela.

Zvonec je zapel, v daljavi se je slišalo hropenje prihajajočega vlaka. Orožnik je poklical Zalo za seboj. Še en pogled in ljubi obraz so izginili v mraku. Skočila je v voz in se ugriznila v ustnic, da bi ne kriknila od bolečine. Še en žvižg. Vlak se je premaknil. "Zbogom, domačija!"

9

Še tisto noč je prišla Zala v Ljubljano. Dva dni je še imela časa. Vrniti se ni hotela, a sama ni vedela, kam bi s svojo grenkosti. "Jožica in Milko, čemu hoditi tja? Vsa sta zavzeta s seboj in svojo ljubeznijo." V ljubljanskem predmestju je stal nov njen stric s svojo družino.

"Ali naj nosim med nje svoj mračni obraz in oblačno dušo? Po kaj? Saj bi me ne razumeli."

Pa tudi Zali ni bilo do praznega, vsakdanjega besedičenja. Predrobnost, preneznatnost ji je bilo vse skupaj nasproti neizrekljivemu trpljenju zasužnjene domačije. Tako je Zala blodila po samotnih stezah ljubljanske okolice. Počasi ji je odleglo. Zadnji dan se je spomnila, da ima še opraviti pri nekaterih uredništvih.

"Kmalu bi pozabila nanje; ta-

ko popolnoma me je zajelo", je mislila Zala, ko se je odpravljala na obisk k prijatelju uredniku. Malo sta se poznala in še to iz redkih poslovnih pisem. Vendar je bilo njej kar toplo pri srcu, ko se je namenila k njemu. Bila je to tista posebna privlačnost, ki vlada med duhovno sorodnimi ljudmi.

"Joji, pa šele zdaj prihajate in tako hitro pojdete nazaj!" je čutil urednik.

"Ali vam je res žal?" so vprašale njene oči.

"Tako redko naletim na dobro znanega prijatelja." V njegovem glasu je bilo polno iskrenosti in mehko, ki je našla pot do njenega srca.

"Doma sem bila; pa so me izgnali. Tako me boli vse skupaj, da..." je Zala drobila svoje živo srce pred svojim prijateljem.

"Nikar dalje! vse vem, vse razumem! Zakaj me niste prej obiskali? Laže bi vam bilo."

"Hudo mi je bilo tako, da bi se ne bila mogla vzdržati in morebiti bi se še razjokala pred vami."

"Kar Bog ne daj!" Obe roki ji je ponudil v znak popolnega razumevanja, njeno, v ognju bolečin očiščeno srce je sprejelo vase redek dar gorke iskrenosti.

Dolgo sta se pomenkovala. V njima je bila toplota čistega prijateljstva, izvirajoča iz medsebojnega spoštovanja in čustvovanja.

"Pa mi pošljite še kaj za list!"

"Bom, če bo moja pisarnja našla milost pri vas."

"Dosti moči je v vas. Kar delajte!"

"Moči čutim dovolj. Težko je le podati tako, kakor delo živi v nas samih."

"Tudi to se sčasoma doseže. Vsa umetnost je borba in trud."

"Da, sicer pa, koliko je v kom, toliko tudi da."

"Cisto prav! Dajaj le to, kar je v tebi, sicer bo zlagano, neživljenjsko. Umetnost zahteva rodne in krvi; papir in črnilo sta poceni."

"Razumem. Toda oblikovanje tega, kar je zaživel v duši?"

"Oblikovanje je skrivnostni

Oblak Furniture Co.
Trgovina s pohištvom
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

dar. Če je v tebi, se razraste; če ga ni, ga nihče ne priklje v življenje. V tebi je, sem prepričan. Delaj!"

"Hvala ti in zbogom prijatelj!"

"Zbogom hodi, prijateljica!"

Vsa poživljena je Zala odšla. Ponosna je bila na svojega prijatelja umetnika, ki ga je poznala po imenu in delu že davno. Tih občudovanje, ki ga je prej gojila do njegovega dela, se je zdaj sprevrglo v strastno privrženost. On je bil redek človek, ko kremen trdnega značaja; pod trdo skorjo je bilo toplo srce, ki je grela vsa okoli sebe. S svojim delom je rasel sam iz sebe in za svoj narod. Zalina blodeča moč je našla v njem svoj vzor.

Hitela je k Jožici. "Posloviti sem se prišla; za vse ti lepa hvala!"

"Kaj tako naglo?"

"Dopust je potekel."

"Kaj pa vaši doma?"

"Dobri so in zdravi. Pozdravljajo te; iz mojih pisem te poznajo. Pozdravi Milka!"

"Hvala, žal mi je, da ga ne morem poklicati. Z doma je šel."

"Pa vso srečo ti privoščim! Piši, ko se boš možila!"

Jožica je prikimala, Zala je dobro opazila, da ji nekaj ni prav. "Sta se najbrž kaj sprla. Zaljubljeni marnje!" si je mislila na poti v hotel.

Polna doživeti in novih vtisov se je vračala Zala nazaj na svoje službeno mesto.

Doma jo je veselo iznenadil šopek rož.

"Ta šopek je danes prinesel gospod sodnik", je povedala gosposodinja in skrivnostno poškilila na drobno pismo poleg vaze. Zala je pogledala na pismo.

Naprodaj

Proda se "Sandwich and Tobacco" trgovino. Dohodki \$500 na teden. Mora se prodati takoj. Kdor želi, naj pride med 1. in 3. uro popoldne na 1739 East 55th St. blizu Payne Ave.

Hiša naprodaj

Proda se moderna hiša za dve družini, 10 sob, 2 garaži, v Collinwoodu blizu 140 ulice, cena \$4800.00. — Izvrstna prilika za rojaka, ki želi imeti svoj dom. — Več se poizve pri

MATT PETROVICH
253 East 151 Street
KENmore 2641-J

"MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT"

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

SEZNAVITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM...

'Enakopravnosti'

A - 2

Ta kupon z ostalimi za ta teden, s 99c opravičijo osebo do skupine kot na sliki, ali pa zadnjo skupino, katero lahko vidite v izložbenem oknu našega lista. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Ako živite izven Clevelanda, in ne morate priti v urad, priložite 10c, za kritje stroškov pošiljatve, skupaj toraj \$1.09.

Ime _____

Naslov _____

la je spoznala pisavo.

"Miro, moj fant!" Obenem je občutila rahlo očitaje: "Skoro nič nisem mislila nanj več ta čas. Bom sedaj popravila krivico", se je nagnila nad dehteče cvetove tako, da jih je vse hkrati poljubila s svojim obrazom.

"Komaj te čakam. Dovolj, da pridem!" je pisal Miro z nemirno rjko.

"Pridi!" se je glasil njen kratki odgovor.

Postrežnica je kar odrčala z odgovorom. Miro ji je obljubil nagrado, če takoj prinese odgovor.

Zala se je med tem umila in preoblekla. Domača obleka je skladno padala ob njeni vitki postavi. Na črnem polju njene halje so se svetili veliki rdeči cvetovi.

"Zdaj pa naj pride, nepočakani!"

Še ni dovršila svojih misli, ko prisope Miro ves vesel in nestr-

pen.

"O, kako si lepa v tej rož halji! Kakor kraljica noči", je nehote ušlo že od vrat.

"Le ždi se ti, ker me prvič diš v domači obleki", je vedno odbijala Zala.

"Hvala Bogu, da si spet naša. Strašno mi je bilo dolg čas pa bi. Si obiskala našo mamo?"

(Dalje sledi.)

Ako je kaj narobe z pralnim strojem pokličite Imamo izkušenega človeka perta, ki vam ga popravi, o ste zadovoljni. Pri nas do Washer Parts za vse pralne je.

Mandel Hardware
15704 Waterloo Rd.
KENmore 1282

Oglašajte v —
"Enakopravnosti"

Kampanja za "Cankarjev glasnik" sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE REVije POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za 4 mesece \$1

Kdor tekom kampanja pošlje en dolar direktno na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK
6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

"CALL FOR MR. BINGO"

ME GO TO WORK? HAW HAW! YOU AMUSE ME! THE OLD MAN HAS BARRELS OF DOUGH—SO WHY SHOULD I WORK? DON'T BE SILLY!

CALL FOR MR. BINGO

I LIKE A GUY WHO'LL WORK AND THEREFORE A GUY WHO WON'T I JUST DON'T CARE FOR!